

Paragraf 21

Ärendenummer KS2022/1017

Kommunstyrelsens nämndplan med budget 2024 och plan 2025-2026

Kommunstyrelsens arbetsutskotts beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott beslutar att lämna över ärendet till kommunstyrelsen utan eget ställningstagande.

Beskrivning av ärendet

Kommunstyrelsen har upprättat en nämndplan med budget 2024 och plan 2025–2026.

Nämndplanen innehåller fyra utvecklingsmål för nämnden:

- stärka den kommunala demokratin med särskilt fokus på delaktighet och transparens,
- utveckla och samordna kommunens sociala hållbarhetsarbete,
- utveckla och samordna kommunens ekologiska hållbarhetsarbete,
- stärka kommunens krisberedskap.

Nämndplanen innehåller även två uppdrag till kommunledningsförvaltningen, vilka är att:

- genomföra en nuläges- och behovsanalys av besöksnäringen i kommunen samt att utreda hur befintliga och nya evenemang ska omhändertas på bästa sätt,
- utveckla och systematisera uppsikten över övriga nämnder och bolag/förbund samt att fortsätta utveckla kommunens mål- och ekonomistyrning.

Nämndens budget uppgår år 2024 till 206,7 miljoner kronor. Det är en ökning med 23,3 miljoner kronor jämfört med 2023 års budget. Ökningen beror främst på centraliseringen av funktionerna inom ekonomi och kommunikation samt flytt av ansvaret för kommunens besöksnäring från upplevelsenämnden till kommunstyrelsen.

I budgetramen för 2024–2026 ingår effektiviseringskrav på nämnden. För att klara kraven kommer tydliga prioriteringar krävas kommande år och aktiva åtgärder, bland annat att analysera nämndens inköp för att identifiera och förändra

köpbeteenden och att lyfta och värdera alla kommande rekryteringar inom kommunledningsförvaltningen innan de tillsätts.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse, kommunledningsförvaltningen, 2024-02-15

Rapport, Kommunstyrelsens nämndplan med budget 2024 och plan 2025–2026,
daterad 2024-02-16

Kommunledningsförvaltningen
Hannu Högberg

Kommunstyrelsen

hannu.hogberg@enkoping.se

Kommunstyrelsens nämndplan med budget 2024 och plan 2025–2026

Kommunstyrelsen beslutar att:

1. Kommunstyrelsens nämndplan med budget 2024 och plan 2025–2026, daterad 2024-02-15, fastställs.

Ärendet

Beskrivning av ärendet

Kommunstyrelsen har upprättat en nämndplan med budget 2024 och plan 2025–2026.

Nämndplanen innehåller fyra utvecklingsmål för nämnden:

- Stärka den kommunala demokratin med särskilt fokus på delaktighet och transparens
- Utveckla och samordna kommunens sociala hållbarhetsarbete
- Utveckla och samordna kommunens ekologiska hållbarhetsarbete
- Stärka kommunens krisberedskap

Nämndplanen innehåller även två uppdrag till kommunledningsförvaltningen:

- att genomföra en nuläges- och behovsanalys av besöksnäringen i kommunen samt att utreda hur befintliga och nya evenemang ska omhändertas på bästa sätt
- att utveckla och systematisera uppsikten över övriga nämnder och bolag/förbund samt att fortsätta utveckla kommunens mål- och ekonomistyrning

Nämndens budget uppgår år 2024 till 206,7 miljoner kronor. Det är en ökning med 23,3 miljoner kronor jämfört med 2023 års budget. Ökningen beror främst på centraliseringen av funktionerna inom ekonomi och kommunikation samt flytt av ansvaret för kommunens besöksnäring från upplevelsenämnden till kommunstyrelsen.

I budgetramen för 2024–2026 ingår effektiviseringskrav på nämnden. För att klara kraven kommer tydliga prioriteringar krävas kommande år och aktiva åtgärder, bland annat att analysera nämndens inköp för att identifiera och förändra köpbeteenden och att lyfta och värdera alla kommande rekryteringar inom kommunledningsförvaltningen innan de tillsätts.

Ekonomiska konsekvenser

Eventuella ekonomiska konsekvenser finns redovisade i nämndplanen.

Sociala och miljömässiga konsekvenser

Eventuella sociala eller miljömässiga konsekvenser finns redovisade i nämndplanen.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse, daterad 2024-02-15

Rapport, Kommunstyrelsens nämndplan med budget 2024 och plan 2025–2026, daterad 2024-02-16

Daniel Jansson-Hammargren
Kommundirektör
Enköpings kommun

Hannu Högberg
Biträdande kommundirektör
Enköpings kommun

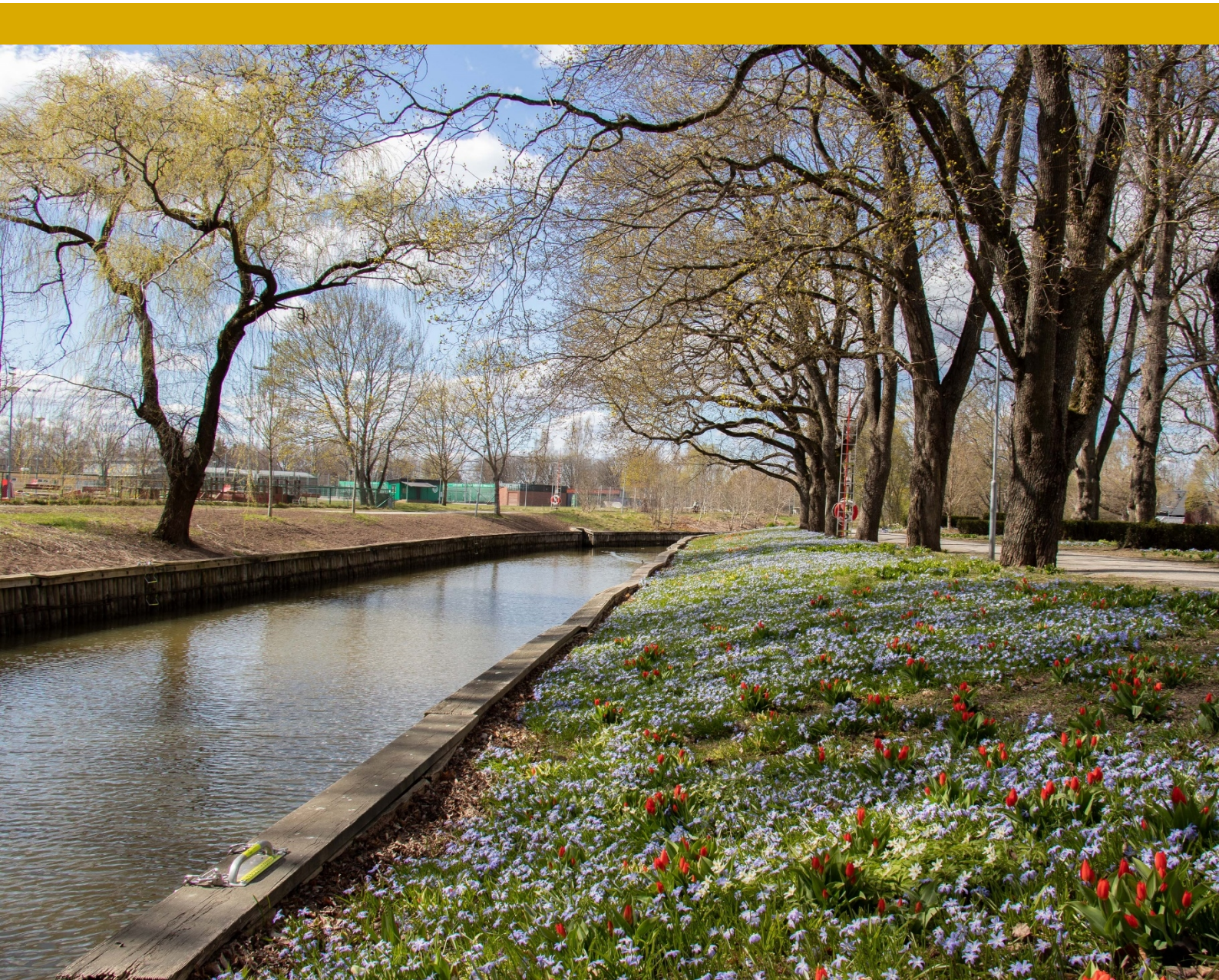
Beslutet skickas till:

Kommunfullmäktige, för kännedom

Nämndplan med budget 2024 och plan för 2025–2026

Kommunstyrelsen, ärende KS2022/1017

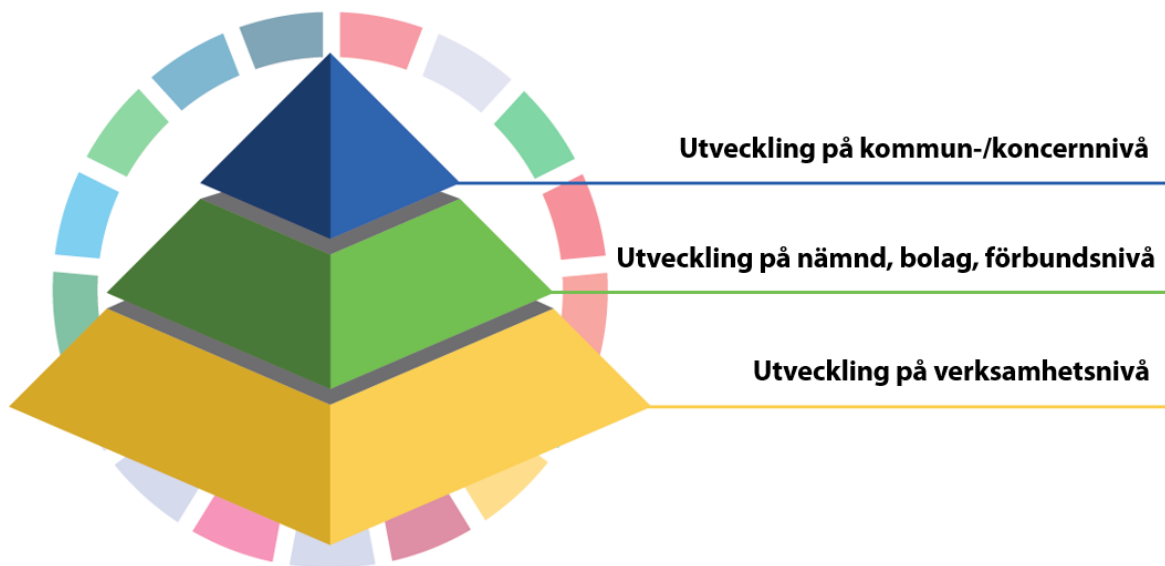
2024-02-16

Innehållsförteckning

Enköpings kommuns styrmodell	3
Koncerngemensam vision, målbild och mål.....	4
Enköpings vision: Hela hållbara Enköping - för alla.....	4
Kommunfullmäktiges målbild och övergripande mål	4
Innebörden av kommunfullmäktiges målbild och övergripande mål för nämnden	6
Särskilda satsningar och uppdrag från kommunfullmäktige	10
Nämndens grunduppdrag och utvecklingsmål	11
Nämndens grunduppdrag	11
Nämndens utvecklingsmål för grunduppdraget.....	14
Nämndens nyckeltal för grunduppdraget	16
Nämndens uppdrag och satsningar	16
Nämndens budget.....	17
Driftsbudget 2024 och plan 2025–2026.....	17
Investeringsbudget 2024 och plan 2025–2026	18
Nämndens hållbarhetsarbete	19

Enköpings kommuns styrmodell

All styrning i Enköpings kommun tar sin utgångspunkt i kommunens vision. Visionen är gemensam för hela kommunkoncernen och ska fungera som en ledstjärna för kommunens utveckling i helhet. Det är kommunfullmäktige som beslutar om kommunens vision.

Vart fjärde år beslutar kommunfullmäktige om en långsiktig plan för kommunkoncernen. Den långsiktiga planen utgör den politiska viljan och anger färdriktningen för kommunkoncernen de kommande fyra åren. Kommunfullmäktige beslutar även om andra styrdokument som avser hela kommunen/koncernen.

Varje nämnd, bolag och förbund ansvarar för att bedriva en effektiv verksamhet med god kvalitet med utgångspunkt i grunduppdraget, de ekonomiska förutsättningarna samt kommunfullmäktiges politiska målbild och mål, uppdrag/satsningar och övriga beslut.

Förutom de politiska nivåerna i vår styrning har även förvaltningar, avdelningar och enheter ett ansvar för sitt eget grunduppdrag. Med god kvalitet som utgångspunkt och inom sina ekonomiska förutsättningar har de mandat att utveckla den egna verksamheten genom att definiera utvecklingsmål för verksamheten och genomföra aktiviteter för att nå målen.

Systematisk planering, uppföljning och analys är en central och viktig del i styrmodellen. Varje nämnd och bolag ansvarar för att regelbundet och systematiskt följa upp den egna verksamheten utifrån mål och resultat, kvalitet, ekonomi och personal. Kommunkoncernens gemensamma uppföljning sker vid minst fyra tillfällen per år. Det gäller perioderna januari-mars/april, januari-augusti, januari-oktober och för helåret.

Koncerngemensam vision, målbild och mål

Enköpings kommun beslutade 2013 om en vision som sträcker sig fram till 2030. Dess tre skikt består av en inramande mening, ett övergripande avstamp och tre inriktningar.

Kommunfullmäktiges övergripande målbild och mål för perioden 2024–2027 är att tillsammans skapa en tryggare kommun som vi är stolta över att bo och verka i. För att alla ska bidra till ökad trygghet i Enköping fokuserar vi på tre övergripande koncernmål, våra tre S.

Enköpings vision: Hela hållbara Enköping - för alla

”Enköping är inspirerande med en livsmiljö där alla kan utveckla sitt allra bästa jag”.

Visionens tre inriktningar är:

- Självklar livskvalitet
- Attraktivast i regionen
- En hållbar omvärldsaktör

Kommunfullmäktiges målbild och övergripande mål

Tillsammans skapar vi trygghet

Trygga människor visar tillit, stöttar varandra och bidrar till en hållbar framtid tillsammans.

Trygg är den som kan lita på att få stöd och hjälp i livets olika skeden, slipper vara rädd för olyckor och brott och lever i ett väl fungerande samhälle.

Trygghet skapas när vi lever ett självständigt liv och är vårt allra bästa jag, samtidigt som vi känner samhörighet och stolthet i en jämlik och inkluderande omgivning.

Samhörighet

Samhörighet bidrar till social sammanhållning och tillit. Tryggheten ökar när vi samverkar och är delaktiga i skapandet av vår gemensamma livsmiljö. Känslan av att ingå i ett sammanhang ger ett större ansvarstagande.

Samverkan och delaktighet behövs överallt - mellan individer, inom civilsamhället och i förhållandet till kommunorganisationen. Kommunen har ett särskilt ansvar att skapa förutsättningar för samverkan, såväl inom som utanför organisationen. Vi uppnår bättre och mer kostnadseffektiva resultat när vi lösningsorienterat och innovativt tar tillvara varandras

kompetenser.

Öppenhet, transparens och god kommunikation gör det demokratiska inflytandet över beslut som påverkar oss själva och vår omgivning möjligt. Samverkan med och mellan medborgare är en förutsättning för arbetet med Agenda 2030 och stärker förtroendet för hela vårt demokratiska samhälle.

Självständighet

Ett självständigt och aktivt liv ökar livskvaliteten. Den som fått en god utbildning och lever ett berikande liv kan lättare påverka sin livssituation och finna trygghet i livet. Kommunen ska ge medborgarna förutsättningar att göra egna livsval och uppmuntra till eget ansvarstagande.

Barn och ungas utveckling och välmående prioriteras, då grunden för ett självständigt och aktivt liv läggs i unga år. Utöver kommunens egna ansvarsområden kan det ske genom att stötta, samverka och ge förutsättningar för civilsamhällets viktiga arbete för barn och unga.

Utvecklad välfärdsteknik inkluderar fler att leva ett självständigt liv och gör mer social samvaro möjligt. Kommunen ska verka förebyggande och uppmuntra till ett aktivt liv för alla, för att minska behovet av stöd och omsorg.

Stolthet

Stolta medarbetare och medborgare är goda ambassadörer som stärker känslan av glädje, självförtroende och samhörighet. Det är lättare att känna tillförsikt och trygghet om man är delaktig i något man är stolt över.

Stolthet byggs från grunden i allt vi gör, baserat på relevant och trovärdig kommunikation där det är nära mellan medborgare och beslutsfattare.

Gemenskap, delaktighet och identitet är viktiga byggstenar när vi framhåller allt som är unikt och bra i företagervänliga Enköping. Varje gång vi som kommun motsvarar och överträffar medborgarnas förväntningar ökar stoltheten över att bo, verka och vara en del av Enköpings kommun. Gemensamma upplevelser och arrangemang stärker vår sammanhållning.

Innebörden av kommunfullmäktiges målbild och övergripande mål för nämnden

Tillsammans skapar vi trygghet

Kommunens invånare ska känna sig trygga med att kommunen leds och styrs på ett korrekt och ansvarsfullt sätt. Kommunstyrelsen ska skapa förutsättningar för en god kommunal förvaltning som är demokratisk, effektiv, rättssäker och fri från korruption.

Kommunstyrelsen ansvarar för den övergripande styrningen och kontrollen av kommunens verksamheter. Gemensamma processer inom mål- och ekonomistyrning, upphandling, internkontroll, it- och digitalisering, beredning av politiska ärenden, rättssäker hantering och transparent kommunikation är några av uppgifterna som kommunstyrelsen ansvarar för. Även utveckling av kommunens näringsliv och föreningsliv samt hållbarhetsfrågor omfattas av kommunstyrelsens ansvar.

Inom ramen för den särskilda uppsiktsplikten ansvarar även kommunstyrelsen för att säkerställa att övriga nämnder och bolag/förbund utför sitt uppdrag med god kvalitet och på ett rättssäkert och effektivt sätt utifrån de gällande lagar och regler kommunen beslutat om.

Kommunstyrelsen har det övergripande ansvaret för att samordna och styra kommunens arbete med trygghets- och säkerhetsfrågor. Tillsammans med både interna och externa samverkanspartner sker ett förebyggande och främjande arbete för att skapa och förbättra tryggheten i vårt samhälle. Ansvaret innebär bland annat att tillse en god samhällsplanering med trygga miljöer utomhus och fungerande infrastruktur, en god krisberedskap i händelse av olyckor eller annan fara samt att arbeta med brottsförebyggande åtgärder. Genom nätverket "Tryggare Enköping" arbetar kommunstyrelsens verksamheter med interna och externa aktörer för ett tryggare Enköping.

Enköpings kommun ska präglas av trygga chefer som tar ansvar för sin verksamhet och sina medarbetare. Även medarbetarna ska känna trygghet på sin arbetsplats inom kommunen. Kommunstyrelsen har det övergripande ansvaret för HR-frågor och dess verksamheter arbetar för att stärka känslan av trygghet för kommunens samtliga medarbetare.

Nämndens nyckeltal

Nämndens nyckeltal	2022	2023
Medborgarundersökningen - Förtroende för kommunens politiker, andel (%)	29,8%	22,6%
Medborgarundersökningen - Kommunens politiker upplevs arbeta för kommunens bästa, andel (%)	34,8%	29,3%
Medborgarundersökningen - Kommunens anställda upplevs arbeta för kommunens bästa, andel (%)	52,9%	46,6%

Nämndens nyckeltal	2022	2023
Företagsklimat enl. ÖJ (Insikt) - Upphandling, NUI	67,2	
Medborgarundersökningen - Trygg utomhus i området där du bor när det är ljus ute, andel (%)	97,3%	97,3%
Medborgarundersökningen - Trygg utomhus i området där du bor när det är mörkt ute, andel (%)	74,6%	81,8%

Samhörighet

Samhörighet innebär bland annat att vara informerad och känna sig delaktig i kommunens utveckling. Kommunstyrelsen har ett särskilt ansvar att värna om demokratin och upplysa kommunens invånare om vad som händer i kommunen samt föra dialog med invånarna om utvecklingen. Det handlar bland annat om olika former av kommunikation i olika medier samt medborgardialoger i olika frågor. Även dialog och samverkan med näringsliv och civilsamhälle är viktigt för att skapa samhörighet och delaktighet. En ökad samhörighet bidrar även till att stärka kommunens platsvarumärke och dess kärnvärden; nära, tillsammans och engagerande.

Platser, både inomhus och utomhus, där kommunens invånare kan träffas bidrar också till känsla av samhörighet. I ett av kommunstyrelsens ansvarsområden, samhällsplanering, sker en viktig del av medborgardialogen och arbetet med att planera för attraktiva mötesplatser för invånarna i hela kommunen.

Även inom kommunorganisationen/koncernen är samhörighet och delaktighet viktigt. Kommunstyrelsen har ansvar för att leda och samordna flera kommungemensamma/koncerngemensamma processer. Vid utveckling av dessa processer är det viktigt att involvera övriga nämnder, förvaltningar och bolag/förbund då de berörs av utvecklingen. Inkludering och delaktighet stärker känslan av "En kommun - en koncern" och underlättar både förståelsen och implementeringen av en utvecklad process.

Kommunstyrelsen har också ett särskilt ansvar att verka för och utveckla arbetsmiljön inom kommunorganisationen, att skapa ett hållbart arbetsliv. Ett hållbart arbetsliv består av en god arbetsmiljö samt känslan av samhörighet, hanterbarhet och begriplighet. Inom Enköpings kommun ska alla medarbetare känna sig trygga i sitt arbete och ha rätt förutsättningar och kunskap för sitt uppdrag.

Nämndens nyckeltal

Nämndens nyckeltal	2022	2023
Medborgarundersökningen - Att få svar på frågor till kommunen fungerar bra, andel (%)	61,7%	64,9%
Medborgarundersökningen - Invånarnas möjlighet till insyn och inflytande över kommunens beslut och verksamheter är bra, andel (%)	14%	11,2%

Nämndens nyckeltal	2022	2023
Medborgarundersökningen - Kommunens information kring större förändringar fungerar bra, andel (%)	38,7%	37,7%
Medborgarundersökningen - Bra bemötande vid kontakt med politiker i kommunen, andel (%)	78,7%	80,4%
Medborgarundersökningen - Bra bemötande vid kontakt med tjänsteperson i kommunen, andel (%)	83,7%	76,7%

Självständighet

Alla människor har rätt att leva självständigt och kunna delta i samhället på lika villkor. Att bo och leva som man vill, ha möjlighet att studera eller arbeta och närhet till kollektivtrafik är några områden där kommunstyrelsen kan bidra till ökad självständighet. Bland annat genom kontakt och dialog med näringsliv och akademien i syfte att påverka nuvarande och kommande arbetsmarknad och få fler invånare i studier och arbete. Inom samhällsplaneringen skapas olika typer av boendeformer i olika storlekar, prisklasser och upplåtelseformer som gör en egen bostad möjlig för fler. Kollektivtrafiken byggs även ut i samarbete med Region Uppsala för att förbättra invånarnas möjligheter till resor mellan bostad och arbetsplats.

Kommunstyrelsen har även ett uppdrag att utveckla och upprätthålla en god förvaltningskultur. Det omfattar saklighet och opartiskhet i myndighetsutövning men också service och tillgänglighet samt samverkan med andra förvaltningar, kommuner, regionen och statliga myndigheter.

Kommunstyrelsen har en stödjande roll gentemot övriga nämnder och förvaltningar när det gäller deras möjlighet att bidra till självständiga invånare. Med specialister inom bland annat IT, upphandling och näringsliv stöttar kommunstyrelsens verksamheter övriga nämnder och bolag/förbund i deras arbete med att underlätta och förbättra möjligheten till ett självständigt liv. Stödet omfattar bland annat digital utveckling av välfärdstjänster, kontakt med det lokala näringslivet vid behov av praktikplatser och andra arbetsmarknadsåtgärder samt hjälp med kravställande på våra leverantörer vid upphandlingar.

Som arbetsgivare kan kommunen bidra till en ökad självständighet genom att aktivt arbeta för jämställdhet och mångfald och emot diskriminering, under rekryteringen av nya medarbetare samt hela anställningen. Kommunstyrelsen har en särskild roll i att utveckla och bevaka kommunens HR-processer samt efterlevnaden av dem inom organisationen. HR har även en stödjande och rådgivande roll mot övriga förvaltningar i dessa frågor.

Nämndens nyckeltal

Nämndens nyckeltal	2022	2023
Delaktighetsindex, andel (%) av maxpoäng	57%	63%

Nämndens nyckeltal	2022	2023
Medborgarundersökningen - Möjlighet att vara den man är och leva det liv man vill leva, andel (%)	84,7%	87,2%
Medborgarundersökningen - Möjligheterna att enkelt använda kollektivtrafik för vardagliga resor är bra, andel (%)	44,8%	55,2%

Stolthet

Kommunstyrelsen bidrar till ökad stolthet på flera sätt. Exempel är arbetet med kommunens värdegrund, platsvarumärke och arbetsgivarvarumärke, där kommunstyrelsen har ett extra samordnings- och utvecklingsansvar.

Att arbeta för ökad transparens och tydlighet kring viktiga frågor, förbättrad kommunikation kring allt positivt, sker och ökad tillgänglighet och god service är några sätt där kommunstyrelsen bidrar till en stärkt självbild för kommunen och en ökad stolthet i samhället. Kommunstyrelsen har även ett uppdrag att driva och leda utveckling i kommunen. Genom innovationsledning, grön omställning och fokus på social hållbarhet utvecklas Enköping till en bra kommun att bo och verka i där invånare kan känna stolthet och trygghet.

Inom kommunorganisationen arbetar kommunstyrelsens verksamheter även med att öka stoltheten hos medarbetarna. Stolta medarbetare talar väl om sin arbetsgivare och är goda ambassadörer vilket stärker kommunens arbetsgivarvarumärke och ökar möjligheten för kommunen vid rekrytering av nya medarbetare.

Nämndens nyckeltal

Nämndens nyckeltal	2022	2023
Medborgarundersökningen - Kommunen är en bra plats att bo och leva på, andel (%)	90,8%	89,6%
Medborgarundersökningen - Kan rekommendera andra att flytta till kommunen, andel (%)	54%	50,9%
HME - Medarbetare som kan rekommendera Enköpings kommun som arbetsplats till andra, andel inom KLF (%)	29%	37%
OSA - Jag är stolt över att arbeta på min arbetsplats, andel inom KLF	-	-

Särskilda satsningar och uppdrag från kommunfullmäktige

Särskilda satsningar i KF:s årsplan	För nämnden innebär det
Fortsatt verksamhetsutveckling	I budget 2024 har kommunfullmäktige reserverat 11 miljoner kronor för digitaliseringsåtgärder. Medlen ska användas för att skapa ett ökat fokus på verksamhetsutveckling i kommunen. Kommunstyrelsen är samordnande för digitaliseringsmedlen och fattar beslut hur de ska fördelas.
Hållbarhet prioriteras	I budget 2024 har kommunfullmäktige reserverat 2 miljoner kronor i en central omställningsfond för insatser som syftar till att minska kommunens koldioxidutsläpp och klimatpåverkan. Kommunstyrelsen är samordnande för fonden och fattar beslut hur dess medel ska fördelas. För att stärka det strategiska arbetet med social hållbarhet har kommunstyrelsen tillfört 0,8 miljoner kronor. Medlen ska framförallt gå till att skapa ett socialt hållbarhetsutskott.
Attraktiv arbetsgivare	Kommunstyrelsen har tillfört 1,5 miljoner kronor till ökat rekryteringsstöd inom kommunen. Medlen, som tilldelas den centrala HR-avdelningen, kommer att leda till bättre stöd för kommunens chefer vid nya rekryteringar.

Uppdrag i KF:s årsplan	För nämnden innebär det
Effektiviseringskrav på nämnderna	För att klara effektiviseringskraven krävs tydliga prioriteringar kommande år. Nämnden kommer arbeta aktivt med att analysera sina inköp för att identifiera och förändra köpbeteenden och därigenom skapa kostnadseffektiva upphandlingar och inköp. Inom kommunledningsförvaltningen kommer även samtliga rekryteringar lyftas och värderas av förvaltningsledningen innan de tillsätts.
Uppdrag från 2023	I kommunfullmäktiges årsplan 2023 tilldelades sju uppdrag till kommunstyrelsen. Av dessa är fyra uppdrag fortsatt pågående under 2024 och kommer följas upp under året. Uppdragen är: <ul style="list-style-type: none">- Öka tempot i digital verksamhetsutveckling- Tydliggör "En kommun - En koncern"- Samordna och utveckla samhällsbyggnadsprocessen- Brott mot välfärden

Nämndens grunduppdrag och utvecklingsmål

Kommunstyrelsen styr, leder och samordnar arbetet med kommunens verksamhet och ekonomi, följer upp och rapporterar till kommunfullmäktige och samordnar verksamheten mellan kommunens nämnder. Kommunstyrelsen har även uppsiktsplikt över övriga nämnders verksamhet, inklusive de gemensamma nämndernas och de kommunala bolagens verksamhet.

Kommunstyrelsen bereder ärenden inför kommunfullmäktige och ansvarar för att fullmäktiges beslut genomförs. Kommunstyrelsen leder planering och utveckling och följer upp och analyserar inom strategiskt viktiga politiska områden som exempelvis social, ekologisk och ekonomisk hållbarhet.

Dessutom har kommunstyrelsen ett särskilt ansvar för kommunens ekonomi och kvalitet, HR och lön, inköp, IT och digitalisering, kommunikation, ledningsstöd, näringsliv, besöksnäring och evenemang, trygghet och säkerhet samt plan, mark och exploateringsfrågor. Kommunstyrelsens uppgifter omhändertas av kommunledningsförvaltningen samt samhällsbyggnadsförvaltningens planavdelning och mark- och exploateringsavdelning.

Nämndens grunduppdrag

Kommunal demokrati

 Utveckla/målsätta

Kommunstyrelsen har det övergripande och strategiska ansvaret för frågor om kommunal demokrati. Kommunstyrelsen ansvarar för att bereda och yttra sig i ärenden som handläggs av kommunfullmäktige. Kommunstyrelsen ska även verkställa kommunfullmäktiges beslut, om inget annat beslut fattats.

Kommunstyrelsen fattar även beslut om medborgarförslag, i de fall kommunfullmäktige överlämnat rätten att besluta. Kommunstyrelsen ska fortlöpande informera kommunfullmäktige om de beslut som fattats med anledning av ett medborgarförslag. Kommunstyrelsen ska även redovisa till kommunfullmäktige de medborgarförslag som inte avgjorts inom ett år från det att förslagen väckts.

Beskrivning av nuläget

Att strategiskt ansvara för den kommunala demokratin innebär bland annat att bereda och besluta ärenden och hantera medborgarförslag. Det innebär även att informera och föra dialog vid förändringar och utveckling av kommunen.

Ett sätt som kommunstyrelsen arbetar på för att främja den kommunala demokratin är via samråd. Kommunstyrelsen har fyra samrådsorgan: kommunala tillgänglighetsrådet, natur- och friluftsrådet, pensionärsrådet och finska samrådet. Rådets uppgift är bland annat att vara remissinstans i olika

ärenden inför beslut. Andra sätt är att gå ut med information om vad som är på gång på kommunens webbplats och sociala medier, medborgardialoger, företagsbesök och tillgängliga sammanträdeshandlingar.

Två gånger per år sammanställs de medborgarförslag/motioner som ännu inte är färdigbehandlade för information till kommunfullmäktige. En rutin finns för att säkerställa att även nämnderna, två gånger per år, rapporterar om sina medborgarförslag. Kommunsekreteraren samordnar nämndernas rapporter till kommunstyrelsen.

Analys av kvalitetsnivån

Den kommunala demokratin kan stärkas. I den senaste medborgarundersökningen får kommunen låga betyg från medborgarna när det kommer till insyn och inflytande över kommunens beslut och verksamheter, att kommunens politiker är lyhörda för idéer och att kommunens beslut anses vara genomtänkta och genomarbetade.

Samrådsorganen har regelbundna möten. Tyvärr tas inte råden tillvara i den omfattning som de skulle kunna göra, ärenden remitteras inte till råden eller kommer ofta in så sent att råden då har svårt att svara på ett genomarbetat sätt. Påminnelser till nämnderna och kommunstyrelsen har gjorts om att råden kan bidra med kunskap inför beslut men ytterligare insatser skulle kunna göras.

Hanteringen av medborgarförslagen fungerar bra men kan effektiviseras ytterligare genom att göras om till e-förslag. Det planeras att införas under första kvartalet 2024.

Ekologisk och social hållbarhet

! Utveckla/målsätta

Kommunstyrelsen har det övergripande och strategiska ansvaret för miljö, naturvård, avfall, social hållbarhet, finskt förvaltningsområde samt jämställdhets-, mångfalds och diskrimineringsfrågor.

Beskrivning av nuläget

Kommunstyrelsen har det övergripande strategiska ansvaret för social hållbarhet i kommunen. Under 2022 genomfördes en förstudie tillsammans med Mälardalens universitet inom området. En kartläggning inom kommunen genomfördes även för att identifiera vad som redan görs idag och vad som behöver utvecklas. Mot bakgrund av politiskt beslut har det tagits fram ett beslutsunderlag för att införa ett socialt hållbarhetsutskott under kommunstyrelsen.

Enköpings kommun är sedan den 1 januari 2013 finskt förvaltningsområde. Det innebär ett förstärkt skydd för alla sverigefinnar i kommunen. En samordnare av minoritetsfrågor och finskt förvaltningsområde finns inom kommunstyrelsens verksamhet. Samordnare arbetar tillsammans med interna och externa aktörer för att främja och stärka rättigheterna för kommunens nationella minoriteter. Bevakning av barnrätt inom kommunen är en annan fråga som kommunstyrelsen ansvarar för.

Enköpings kommun har undertecknat klimatkontrakt 2030 och länsstyrelsens hållbarhetslöften med mål och aktiviteter inom områdena ekosystem och biologisk mångfald, vatten, minskad klimatpåverkan och miljömässigt hållbar samhällsutveckling.

Analys av kvalitetsnivån

Arbetet med att samordna kommunens sociala hållbarhet är påbörjat men behöver utvecklas. Arbetet som pågår utifrån klimatkontraktet 2030 och samarbetet inom Viable cities har lett till utveckling inom ekologisk hållbarhet, exempelvis genom framtagandet av en koldioxidbudget.

Under 2024 behöver arbetet med ett nytt hållbarhetsprogram påbörjas för att få en tydligare riktning i arbetet med kommunens hållbarhetsarbete. En energiplan behöver också tas fram. På sikt behöver även en plan för kommunens laddinfrastruktur, klimatanpassning och klimatinvestering tas fram.

Krisberedskap och totalförsvaret

 Utveckla/målsätta

Enköpings kommun har en viktig roll i samhällets krisberedskap. Kommunen ansvarar för att samhällsviktig verksamhet, såsom skola, äldreomsorg, värme- och vattenförsörjning samt räddningstjänst ska fungera även under en kris. Totalförsvaret består av det civila och det militära försvaret. Kommunens ansvar finns inom det civila försvaret och handlar om att säkerställa att samhällsviktig verksamhet fortsätter att fungera även i ett läge av höjd beredskap.

Beskrivning av nuläget

Kommunstyrelsen har ett särskilt ansvar för att krisberedskapsarbetet är väl fungerande i kommunen i rollen som styrande och samordnande samt genom krisberedskapsövningar och utbildningsinsatser. En utgångspunkt för arbetet är dock den så kallade ansvarsprincipen. Principen innebär att den som ansvarar för en verksamhet under normala förhållanden, så långt det är möjligt, har ansvaret för verksamheten även under en kris eller vid höjd beredskap.

I nuläget pågår flera uppdrag för att stärka kommunens beredskap, bland annat inom områdena vatten, elförsörjning och ledning.

Arbetet med att stärka kommunens beredskap innebär påverkan på kommunens samtliga förvaltningar, bolag och förbund, då de får ett utökat uppdrag och ansvar kopplat till dessa frågor. Kommunens övriga verksamheter kommer behöva arbeta fram egna kontinuitetsplaner i händelse av kris eller krig. Det saknas i flera verksamheter i nuläget och därför behöver prioriteras och planeras in i närtid.

Analys av kvalitetsnivån

Arbetet bedrivs enligt plan. Då inga tydliga mål eller direktiv kommer från myndighetshåll utgår arbetet i stort ifrån RSA (risk- och sårbarhetsanalysen) och kommunens krisberedskapsplan.

Då området sträcker sig mellan egna kommunala mål, tillkommande lagar vid höjd beredskap och olika överenskommelser mellan kommun och myndigheter behövs en tydligare rollfördelning mellan kommunstyrelsen och övriga förvaltningar. Det för att underlätta samarbetet och reda ut ansvarsfördelningen däremellan. Kontinuitetsplaner för de olika verksamheterna behöver tas fram och åtgärder genomföras för att stärka beredskapen. Uppföljningen behöver även systematiseras för att underlätta prioritering av åtgärder med mera.

Nämndens utvecklingsmål för grunduppdraget

Utvecklingsmål	Strategi för att nå målet	Kopplas till
<p>Stärka den kommunala demokratin med särskilt fokus på delaktighet och transparens</p> <p>I Enköping har kommunens invånare inflytande och deras åsikter värderas högt och tas tillvara. Med transparent och tydlig information, kommunikation och dialog stärks delaktigheten och förståelsen av fattade beslut. Vårt aktiva demokratiarbete leder till att invånarnas förtroende ökar och ger dem möjlighet att påverka hur kommunen ska utvecklas.</p>	<p>Kommunstyrelsen har det övergripande och strategiska ansvaret för den kommunala demokratin. Dialog och proaktiv kommunikation är viktiga redskap för att lyckas stärka invånarnas delaktighet i kommunen. En tydlig och transparent information och kommunikation kring fattade beslut samt dialog om utveckling eller förändring är områden som behöver stärkas.</p> <p>Bemötande och tillgänglighet för kommunens invånare, företag och föreningar är ett annat område som behöver utvecklas, där kommunstyrelsen ska leda och samordna arbetet tillsammans med övriga förvaltningar och bolag/förbund.</p>	<p>KF:s målbild och mål</p> <p>Agenda 2030-mål</p>
<p>Utveckla och samordna kommunens sociala hållbarhetsarbete</p> <p>Enköping är en öppen och jämställd kommun där alla tar ansvar för en bra integration och ett minskat utanförskap. Våra invånare känner sig trygga och inkluderade i alla delar av samhället och kan leva som de vill. Tillsammans arbetar vi för en jämlik och jämställd kommun för kommuninvånarnas bästa.</p>	<p>Kommunstyrelsen har en tydlig ledande och samordnande roll för de sociala hållbarhetsfrågorna. Ett viktigt område att väva in social hållbarhet i all samhällsplanering i kommunen. Trygghet, jämställdhet och integration ska genomsyra vår kommun och vara en självklarhet i alla kommunens boendemiljöer och offentliga miljöer.</p> <p>För att lyckas behövs en tydlig politisk riktning i arbetet med hållbarhet i kommunen. Ett hållbarhetsprogram ska tas fram för de tre hållbarhetsperspektiven, social, ekologisk och ekonomisk hållbarhet och under 2024 ska ett socialt hållbarhetsutskott skapas under kommunstyrelsen.</p>	<p>KF:s målbild och mål</p> <p>Agenda 2030-mål</p>

Utvecklingsmål	Strategi för att nå målet	Kopplas till
<p>Utveckla och samordna kommunens ekologiska hållbarhetsarbete</p> <p>I Enköping tar vi ansvar för vår miljö och natur. Tillsammans bidrar vi till att minska utsläppen och stärka den biologiska mångfalden. Vi skyddar värdefull natur och förbättrar den ekologiska statusen i kommunens sjöar och vattendrag.</p>	<p>Kommunstyrelsen har en ledande och samordnande roll för de ekologiska hållbarhetsfrågorna. Samordning av kommunens gröna omställning sker via projektet "Klimatneutrala Enköping" där kommunstyrelsen är projektledare.</p> <p>Kommunens invånare, företag och föreningar har en viktig roll för att lyckas i arbetet med att utveckla kommunens ekologiska hållbarhet. Dialog, kommunikation och samverkansforum behövs där kommunen kan möta externa aktörer och utveckla arbetet tillsammans.</p> <p>För att lyckas behövs en tydlig politisk riktning i arbetet med hållbarhet i kommunen. Ett hållbarhetsprogram ska tas fram för de tre hållbarhetsperspektiven, social, ekologisk och ekonomisk hållbarhet, där fokus år 2024 är framtagandet av det ekologiska hållbarhetsperspektivet.</p>	<p>KF:s målbild och mål</p> <p>Agenda 2030-mål</p>
<p>Stärka kommunens krisberedskap</p> <p>Enköping står starkt rustad och är väl förberedd vid en kris. Vi värnar människors liv, hälsa och rättigheter och kan fortsätta bedriva vår samhällsviktiga verksamhet i alla situationer. Vi arbetar även förebyggande för att hindra eller begränsa skador då olyckor, sabotage och krissituationer inträffar.</p>	<p>Kommunstyrelsen har ett särskilt ansvar för kommunens krisberedskapsarbete. Arbetet behöver stärkas, både strategiskt och operativt. Genom information, kontinuitetsplaner och övning stärker vi beredskapen hos kommunens verksamheter och medarbetare. Riktade insatser för att stärka beredskapen inom särskilda områden, såsom vatten, elförsörjning och ledning behöver genomföras.</p> <p>Kommunens kriskommunikation behöver utvecklas och stärkas, både internt till våra medarbetare och externt till våra invånare. Det består både av kommunikation i förebyggande syfte och under en pågående kris.</p>	<p>KF:s målbild och mål</p> <p>Agenda 2030-mål</p>

Nämndens nyckeltal för grunduppdraget

Nyckeltal	2022	2023
Medborgarundersökningen - Beslut som fattas i kommunen upplevs vara transparenta, andel (%)	17,6%	15,4%
Medborgarundersökningen - Kommunens politiker upplevs som lyhörda för idéer, andel (%)	15,5%	12,4%
Medborgarundersökningen - Möjlighet att delta aktivt i arbetet med att utveckla kommunen fungerar bra, andel (%)	27,6%	23,2%
Medborgarundersökningen - Möjlighet att påverka politiska beslut i kommunen fungerar bra, andel (%)	21,4%	17,9%
Medborgarundersökningen - Kommunens arbete för att förbättra integration och delaktighet i samhället fungerar bra, andel (%)	21,2%	18,1%
Medborgarundersökningen - Kommunens arbete för att minska diskriminering fungerar bra, andel (%)	21,1%	25,5%
Grundvattenförekomster med god kemisk och kvantitativ status, andel (%)	80%	-
Sjöar med god ekologisk status, andel (%)	20%	-
Medborgarundersökningen - Kommunen informerar bra vid samhällsstörningar, andel (%)	64,3%	70,5%
Medborgarundersökningen - Låg oro att det kommer ske en allvarlig samhällsstörning i kommunen, andel (%)	77,1%	84,4%

Nämndens uppdrag och satsningar

Grunduppdrag	Uppdragsbeskrivning
<p>Besöksnäring och evenemang</p> <p>Från och med 2024 flyttas ansvaret för besöksnäring från upplevelsenämnden till kommunstyrelsen. Det innebär strategiskt utvecklingsarbete och marknadsföring av Enköping som destination men även operativ drift av turistbyrån.</p> <p>Ansvarsområdet evenemang är ett nytt uppdrag för kommunstyrelsen och kommunen från och med 2024.</p>	<p>Kommunstyrelsen ger kommunledningsförvaltningen i uppdrag att genomföra en nuläges- och behovsanalys av besöksnäringen i kommunen. Analysen ska bland annat innehålla information om besökare, konsumtion och de ekonomiska effekter (turistkronan) som kommunens besöksnäring ger samt förslag på åtgärder för att stärka den.</p> <p>Kommunstyrelsen ger även i uppdrag att utreda hur befintliga och nya evenemang ska omhändertas på bästa sätt, hur kommunen kan locka fler evenemang till Enköping samt se över hur samordningen av evenemang kan ske tillsammans med företag, föreningar och civilsamhälle.</p> <p>Uppdraget ska återredovisas till kommunstyrelsen i delårsrapporten sista augusti 2024.</p>

Grunduppdrag	Uppdragsbeskrivning
<p>Kommunstyrelsens styrande och samordnande roll</p> <p>Kommunstyrelsen ansvarar för att leda, samordna och styra den kommun-/koncerngemensamma utvecklingen. Det innebär bland annat att utveckla och förvalta befintliga processer och rutiner inom kommunstyrelsens ansvarsområden (strategisk styrning, ekonomi och kvalitet, HR, IT och digitalisering, upphandling, näringsliv, kommunikation, hållbarhet och mark, plan och exploatering) och dels att leda och samordna nyutveckling.</p> <p>Inom ramen för den särskilda uppsiktsplikten är kommunstyrelsen även ansvarig för att säkerställa att övriga nämnder och bolag/förbund utför sitt uppdrag med god kvalitet och på ett rättssäkert och effektivt sätt utifrån de gällande lagar och regler kommunen beslutat om.</p>	<p>Kommunstyrelsen ger kommunledningsförvaltningen i uppdrag att utveckla och systematisera uppsikten över övriga nämnder och bolag/förbund. Det innebär bland annat att ta fram en plan för hur uppsikten ska gå till under året och hur rapporteringen och återkopplingen ska ske. I uppdraget ingår även att ta fram ett årshjul för uppsikten samt föra dialog och förankra det hos respektive nämnd, förvaltning och bolag/förbund.</p> <p>Kommunstyrelsen ger även i uppdrag att fortsätta utveckla kommunens mål- och ekonomistyrning, vilket består av en genomlysning och utveckling av kommunens resursfördelningssystem, utveckling av planerings- och uppföljningsprocessen samt stärkning av kommunens analysförmåga.</p> <p>Uppdraget ska återredovisas till kommunstyrelsen i verksamhetsberättelsen sista december 2024.</p>

Nämndens budget

Driftsbudget 2024 och plan 2025–2026

Verksamhet (Mnkr)	Bokslut 2022	Prognos 2023 (Oktober)	Budget 2023	Förändring budget 23/24	Budget 2024	Plan 2025	Plan 2026
Kommunstyrelse politisk verksamhet	-5,8	-7,0	-6,7	-0,4	-7,1	-7,3	-7,4
Kommunledningsförvaltning	-156,6	-172,0	-176,7	-22,9	-199,6	-199,7	-198,1
Totalt	-162,4	-179,0	-183,4	-23,3	-206,7	-207,0	-205,5

Budget 2024 – större förändringar jämfört med 2023

Centraliseringen av funktionerna inom ekonomi och kommunikation har ökat budgetramen 2024 med 12 miljoner kronor. Ansvaret för besöksnäring har flyttats till kommunstyrelsen och i och med det har 2,9 miljoner kronor i budget överförts från upplevelsenämnden till kommunstyrelsen. I kommunfullmäktiges årsplan finns flera särskilda satsningar där kommunstyrelsen tillförts medel,

11 miljoner kronor för fortsatt digitaliseringssatsning med fokus på verksamhetsutveckling, 1,5 miljoner kronor till ökat rekryteringsstöd inom kommunen, 2 miljoner kronor för att minska kommunens koldioxidutsläpp och klimatpåverkan samt 0,8 miljoner kronor för att stärka det strategiska arbetet med social hållbarhet.

Effektiviseringskravet för 2024 är 2,5 miljoner kronor och består dels av en generell effektivisering och dels en effektivisering kopplat till centraliseringen av funktionerna inom ekonomi och kommunikation.

Plan 2025 och 2026

I plan 2025 ingår effektiviseringskrav på sammanlagt 4,3 miljoner kronor, där 2 miljoner kronor är ett generellt effektiviseringskrav på 1% och 2,3 miljoner kronor är kopplat till centraliseringen av funktionerna ekonomi och kommunikation.

I plan 2026 ingår ett generellt effektiviseringskrav på 1%, motsvarande 2 miljoner kronor. Utöver det minskas budgetramen med 3,5 miljoner kronor och avser den del av digitaliseringssatsningen som var tillfälliga medel under 2024 och 2025.

Investeringsbudget 2024 och plan 2025–2026

Investeringar (Mnkr)	Bokslut 2022	Prognos 2023 (Oktober)	Budget 2023	Förändring budget 23/24	Budget 2024	Plan 2025	Plan 2026
Inventarier, system, reinvesteringar IT	-3,2	-7,5	-15,3	5,6	-9,7	-18,4	-8,0
Totalt	-3,2	-7,5	-15,3	5,6	-9,7	-18,4	-8,0

Nämndens hållbarhetsarbete

Kommunfullmäktige har i sin långsiktiga plan prioriterat följande Agenda 2023-mål.

- *Mål 3: God hälsa och välbefinnande*
- *Mål 4: God utbildning för alla*
- *Mål 11: Hållbara städer och samhällen*
- *Mål 13: Bekämpa klimatförändringar*

Kommunstyrelsen har det övergripande och strategiska ansvaret för kommunens hållbarhetsarbete. Kommunstyrelsen ansvarar även för kommunens långsiktiga samhällsutveckling.

År 2020 signerade Enköping Klimatkontrakt 2030 tillsammans med åtta andra kommuner, fyra myndigheter och strategiska innovationsprogrammet Viable Cities. Kontraktet förnyades under 2023 och idag deltar 23 kommuner och sex myndigheter tillsammans med innovationsprogrammet Viable Cities. Kommunstyrelsens verksamhet leder och samordnar kommunens arbete med Klimatkontraktet och är huvudprojektledare för projektet "Klimatneutrala Enköping". Arbetet har bland annat resulterat i utveckling inom ekologisk hållbarhet för kommunen, exempelvis genom en koldioxidbudget och övergång till fossiloberoende tjänstefordon. Arbetet har även lett till en utvecklad modell för samhällsutveckling med hållbarhetsfokus, som idag testas och används i Myran-området.

En översyn av kommunens strategiska arbete inom social hållbarhet har genomförts. Förstudien kring social hållbarhet, som genomfördes under 2022 i samarbete med Mälardalens universitet, har gett värdefull information till vilka området som behöver stärkas och utvecklas. I samband med förstudien genomfördes även en intern genomlysning av pågående aktiviteter inom kommunen. Ett beslut att införa ett socialt hållbarhetsutskott under kommunstyrelsen har även fattats. Utskottet ska starta under 2024.

För att få ytterligare fokus på hållbarhetsfrågorna är två av kommunstyrelsens utvecklingsmål i denna nämndplan fokuserade på social respektive ekologisk hållbarhet. Ett hållbarhetsprogram ska också tas fram där fokus år 2024 är på det ekologiska hållbarhetsperspektivet.